

tan bolondoznak, máskor lassacskán pergetik a ki-mért időt. A hullámozó kedélyű s lélegzetvételű elő-adás rendre előreszalad és megtorpan, fölhabzik és el-csönnesül. A padozatból csapóajtók nyílnak, amelye-ken át egyenesen vízre szállhatnak a férfiak, hol eldobott jegygyűrűt keresve, hol a halászat zsákmá-nyát cipelve. A realiztikus életképeket, mozgalmas tablókat túlcsondulóan romantikus, giccsbe hajló be-tétekekkel ellenpontoszza a rendező: felvöröslik a hori-zont, s édes olasz dallamok lebegnek a játék felett. A közjátékok stílusróniája sem feledteti azonban ve-lünk, hogy a Goldoni-vígjáték élethelyzetei élesebbek, szikárabbak, sprődebbek – s talán bensőségebbek is –, mint ez a gördülékenyen lebonyolított kedélyes ko-média.

CARLO GOLDONI: CHIOGGIAI CSETEPATÉ (Pesti Színház)

A példányt Novák Eszter és Kárpáti Péter szövegköny-ve, Révay József, valamint Török Tamara fordítása alapján készítette: Harangozó Eszter és Forgács Péter. **Díszlet-jelmez:** Füzér Anni. **Dramaturg:** Harangozó Eszter. **Irodalmi munkatárs:** Török Tamara. **A rendező munkatársa:** Varga Andrea. **Rendező:** Forgács Péter. **Szereplők:** Sarádi Zsolt, Kéri Kitty, Petrik Andrea e. h., Lajos András, Csöre Gábor, Borbiczki Ferenc, Hul-lan Zsuzsa, Tornyi Ildikó, Bata Éva e. h., Rajhona Ádám, Józán László e. h., Juhász István.

Szántó Judit

Természetesen

TRACY LETTS: AUGUSZTUS OKLAHOMÁBAN

Az Eszenyi-éra első bemutatója nem tűnik ki programszerűnek mondható újításokkal. Tracy Letts többszörösen díjnyertes családi horrorját – úgy látszik, nemcsak az Oscar devalválódik –, ha már akkor megvan, az elmúlt harminc-negyven év folyamán bármikor műsorra lehetett volna tűzni valamelyik Williams- vagy Albee-premier előtt, után vagy helyett. (O' Neillt is említhetném, de ő mégiscsak más súlycsoport.) A „nagyszabású” jelző ebben az esetben legföljebb Árvai György monumentális lakóház-keresztmetszetére illik, amelyről messzire szaglik a monu-mentális költség; a cselekmény kisszerű-sége azonban hamar kompromittálja a színpadképből rejtőzött ígéretet. (A kont-raszt akár szándékos is lehetne, bár az előadás nem tanúskodik a szándékok ilye-ten kiélezettségéről vagy tudatosságáról.)

A legígéretesebb a felütés – az az expozi-ció, melyben az öngyilkosságra készülő családfele egy indián lányt szerződött házvezetőnőnek, hogy mintegy az ő utódaiként próbáljon rendet és egyen-súlyt teremteni a széthullófélben lévő családban. Az öngyilkossági szándékokra ekkor még nem derül fény, ám ettől még a gesztus súlyosnak, jelképes erejűnek érződhetnek, ha Vallai Péter célzottabbnak, misztiku-sabbnak ábrázolná. Johnna Monevata (Bodor Böbe), az indián helytartó ugyan, megbízásához híven, való-

ban végigasszisztálja a Weston família bomlását, de je-lenléte túlonként passzív. Beverly Weston halála egyébként dramaturgiailag is célszerű: alkalmat ad rá, hogy a népes család összegyűljön a szülői házban.

Ezután végbemennek a kisebb-nagyobb családi ka-taklizmák. Már Rosencrantz és Guildenstern egyéne-nkénti személyi jelentőségét is szándékosan kompro-mittálja, hogy Shakespeare megkettőzte figurájukat,

Schiller Kata felvétele

FENT: Hegedűs D. Géza (Steve Heidebrecht), Láng Annamária, Reviczky Gábor (Charlie Aiken) és Fesztbaum Béla (Kicsi Charles Aiken)

BALRA: Hegyi Barbara (Karen Weston), Láng Annamária (Ivy Weston) és Börcsök Enikő (Barbara Fordham)

gal-körömmel magához kapart vőlegényében (Hegedűs D. Géza), aki a maga Lolita-szindrómáját a Börcsök–Gyabronka páros tini lányán (Braghini Rozina) élné ki. A negyedik Weston nővér, Ivy (Láng Annamária) frusztrált vénlány, aki az Igó–Reviczky házaspár enyhén ütődött fiával (Fesztbaum Béla) próbálja megoldani életét. És a hierarchia csúcsán ott tipródik látványos dinamizmussal a családanya, a frissen megözvegyült Violet (Pap Vera), akit a szerző súlyos neuraszténiája mellé még egy szájrakkal is megdob – a széteső familia fejét, a jobb emlékü Big Daddyt Tennessee Williams is rákkal sújtja a *Macskában* –, hogy a minimális önkontrollt se kelljen elvárni tőle. Ha az amerikai drámairodalom alapján ítélünk, odaát lassacskán száz éve halódik szívósan a család intézménye; csak Arthur Miller pedzette, hogy máshol is fészkelhet a bibi.

Az anyag persze – és ennyiben valóban programadó a rendezőként is fellépő Eszenyi Enikő választása – a maga színes-felszínes szerepeivel, látványos összeütöközéseivel eminensen megfelel a jellegzetes vígszínházi színészetnek: Vallai, Hegyi Barbara, Igó Éva, Reviczky Gábor mesterfokon úszik a technikailag pontos vagy akár virtuóz, bármilyen szerepre ráhúzható,

így a Weston lányok életkudarcat is lefokozza, hogy mindjárt négy van belőlük: Barbara (Börcsök Enikő) és férje, Bill (Gyabronka József), valamint Mattie Fae (Igó Éva) és férje, Charlie (Reviczky Gábor) csak szolidan unják és csalják egymást, de a magánytól eufóriássá hiszterizált Karennek (Hegyi Barbara) nyílt színen kell drámaian csalódnia fog-

melepetések nélküli s belül nagyjából üres helyi stílust, amelybe belefakultak-fakulnak az olyan eredeti, izgalmas tehetségek is, mint a hajdani Pap Vera vagy mostanság a nagy színésznőnek indult Börcsök Enikő; annál becsülésre méltóbb, hogy éppen az évtizedek óta törzsgárdista Hegedűs D. Gézának sikerül mostanában mind sűrűbben (ezúttal is) kitörnie a sablonok közül. És éppen ezért kell igazat adnom Csákányi Eszternek, aki e számban közölt interjújának tanúsága szerint haragszik Schilling Árpádra. Láng Annamária és különösen Gyabronka József bensőséges, frappáns játéka egyelőre kirí az együttesből; adja isten, hogy a megélhetési kényszer szorításában is megőrizhessék szuverenitásukat.

A plakát a pízsi nevében megnyugtatja a közönséget: a durva kitételek a szerzőtől származnak, a nagyszámú elfüstölt cigaretta pedig „természetesen” nem valódi, azaz nem tartalmaz nikotint. Figyelem: az italokban sincs alkohol. A vígszínházi színész nem dohányzik, nem iszik, nem káromkodik.

Természetesen.

TRACY LETTS: AUGUSZTUS OKLAHOMÁBAN (Vígszínház)

Fordította: Deres Péter és Maros András. **Díszlet:** Árvai György. **Jelmez:** Szűcs Edit. **Dramaturg:** Kovács Krisztina. **Szenika:** Krisztiáni István. **Világítás:** Komoróczy Gábor. **A rendező munkatársai:** Várnai Ildikó, Néder Panni e. h. **Rendező:** Eszenyi Enikő. **Szereplők:** Vallai Péter, Pap Vera, Börcsök Enikő, Gyabronka József, Braghini Rozina/Döbrösi Laura, Láng Annamária, Hegyi Barbara, Igó Éva, Reviczky Gábor, Fesztbaum Béla, Bodor Böbe, Epres Attila, Hegedűs D. Géza.